

Province of the
EASTERN CAPE
EDUCATION

SENIOR FASE

GRAAD 9

NOVEMBER 2011

**LEWENSORIËNTERING
MEMORANDUM**

PUNTE: 100

Hierdie memorandum bestaan uit of 4 bladsye.

AFDELING A

VRAAG 1	VRAAG 2	VRAAG 3	VRAAG 4
1.1 D (1)	2.1 Onwaar✓ (1)	3.1 D ✓ (1)	4.1 Tersière ✓ (1)
1.2 B (1)	2.2 Onwaar ✓ (1)	3.2 C ✓ (1)	4.2 Arbeidsmark ✓ (1)
1.3 D (1)	2.3 Waar ✓ (1)	3.3 B ✓ (1)	4.3 Persoonlike ontwikkeling✓ (1)
1.4 B (1)	2.4 Waar ✓ (1)	3.4 E ✓ (1)	4.4 Verantwoordelikheid ✓ (1)
1.5 B (1)	2.5 Waar ✓ (1)	3.5 A ✓ (1)	4.5 Groei ✓ (1)
[5]	[5]	[5]	4.6 Vaardighede ✓ (1)
			4.7 Fondasie ✓ (1)
			4.8 Kompetierend ✓ (1)
			[8]

TOTAAL AFDELING A: 23**AFDELING B****VRAAG 5**

- 5.1 FAS – Fetale Alkohol Sindroom ✓ (1)
- 5.2 5.2.1 Gesigdefekte ✓/Klein lyfies/misvormde bene (te min vingers of tone)/Klein brein/Spraak probleme ✓/Gehoörprobleme ✓/ Sigprobleme ✓ (Enige TWEE antwoorde) (2)
- 5.2.2 Kry nie vriende nie/ondervind verwerping/voel verstoot/gemeenskap diskrimineer teen hulle a.g.v. fisiese misvorming. ✓ (1)
- 5.3 Alkohol is vryelik verkrygbaar/Sommige alkoholiese drank is baie goedkoop✓/Armoede veroorsaak dat mense al meer drink. ✓ Die media adverteer drank asof dit iets is wat elke mens moet uit probeer bv. vir sosiale status, ens.✓ Misbruik/groepsdruk dra ook by tot die misbruik van alkohol. ✓ (Enige TWEE antwoorde) (2)
- 5.4 5.4.1 Alkohol misbruik kan werkloosheid tot gevolg hê aangesien so 'n persoon te veel dae afwesig is en dit kan ly tot sy opskorting. ✓✓ (2)
- 5.4.2 Alkohol kan jou lange beskadig en dit kan ly tot Tuberkulose. ✓✓ (2)
- 5.5 Deur die onthouding van alkohol te beklemtoon/deur so 'n persoon na 'n rehabilitasie sentrum te stuur. ✓✓ (2)
- [12]**

VRAAG 6

- 6.1 Kwaadaardige Neoplasma ✓✓ (2)
- 6.2 Omgewings invloede ✓/Oorerwing ✓ (2)
- 6.3 Chemoterapie ✓/Chirurgie ✓/Bestraling ✓ (Enige TWEE antwoorde) (2)
- 6.4 Dit is kanker wat veroorsaak word wanneer genetiese defekte of abnormaliteite vanaf voorouers oorgeërf word. ✓✓ (LW: aanvaar die leerder se definisie as dit oorerwing van ouers se gene uitlig). (2)
- 6.5 Leukemie (Bloedkanker) ✓/Borskanker ✓/Longkanker ✓/Kolon-kanker ✓/Lewerkanker ✓/Germ cell Tumour ✓/Velkanker ✓ (Enige TWEE antwoorde) (2)

- 6.6 6.6.1 Ja, dit is 'n dodelike siekte. ✓ (1)
- 6.6.2 Omtrent die helfte van kanker pasiënte wat behandeling ontvang sterf a.g.v. kanker. ✓✓ (LW: Enige aanvaarbare antwoord is korrek) (2)
- [13]**

VRAAG 7

- 7.1 Hulle het die drie mans doodgeslaan. ✓ (1)
- 7.2 7.2.1 Nee ✓ (1)
- 7.2.2 Dit is onaanvaarbaar om die wet in eie hande te neem. ✓✓
(LW: LU3 AS4 onderskraag die antwoord in VRAAG 7.2.2) (2)
- 7.3 Hulle het vermoed hy is betrokke by misdaad in die gemeenskap en het hom daarvan beskuldig. ✓✓ (2)
- 7.4 7.4.1 Nee ✓ (1)
- 7.4.2 Hulle moet ondersoek instel en meer bewyse rondom die saak insamel en kan nie reageer op hoorsê nie. ✓✓ (2)
- 7.5 7.5.1 Ek sal hulle baie lank tronk toe stuur/
(LW: Enige antwoord wat gevangenisstraf aanbeveel) (1)
- 7.5.2 Ek sal hierdie uitspraak lewer omdat hulle hierdie man se menseregte aangetas het. Hierdie straf sal ook dien as waarskuwing tot ander gemeenskapslede om nie die wet in hul eie hande te neem nie. ✓✓ (2)
- [12]**

VRAAG 8 LW: (Hierdie is slegs 'n riglyn vir assessering van leerder se werk)

- 8.1 Beroepskeuse: **Lewensoriëntering Onderwyser** ✓ (1)
- 8.2 8.2.1 **Ek sal lewensprobleme kan hanteer.** ✓ (1)
- 8.2.2 **Daar sal minder gevalle wees van mense met HIV/Vigs in my land.** ✓
Die burgers van my land sal goeie besluitnemingsvaardighede het. (Enige 1) (1)
- 8.3 Hoe lank sal dit my neem om dit te bereik: **In die jaar 2018.** ✓✓
Ek eers graad 10, 11 en 12 moet voltooi.
Ek moet ... jare se studie aan 'n tersiêre inrigting voltooi. (2)
- 8.4 Probleme: **Tekort aan finansies.** ✓
Tekort aan morele ondersteuning van my familie. ✓
Werk nie hard nie/studeer nie hard nie. (Enige 2) (2)
- 8.5 Finansiële hulp: **Ek sal aansoek doen vir 'n beurs/lening.** ✓ (1)
- 8.6 Aksies: **Ek sal hard moet werk in die skool en my skoolwerk ernstig opneem.** ✓
Ek moet graad 12 slaag. ✓
Ek moet 'n graad neem in Opvoedkunde. ✓
Ek moet 'n diploma in Opvoedkunde doen. ✓ (Enige 2) (2)
- [10]**

VRAAG 9 NASIONALE VROUEDAG-UITNODIGING

Dit kan in die vorm van 'n uitnodigingskaart of 'n publieke advertensie wees.

Sien rubriek hieronder om hierdie vraag te assessseer.

PUNTE	6	5	4	3	2-1
PRES-TASIE	Uitstaande prestasie	Verdienstelike prestasie	Voldoende prestasie	Gemiddelde prestasie	Nie bereik
INHOUD	Uitnodiging goed ontwerp en sluit byskrifte in, tyd, plek, datum, tema, die gebeurtenis, hoof sprekers, vermaak, (verskeie kunstenaars).	Uitnodiging goed ontwerp, sluit meeste inligting in soos tyd, plek, datum, tema, gebeurtenis, hoof sprekers en vermaak.	Uitnodiging goed ontwerp. Sluit sommige van die inligting in soos tyd, tema, ens.	Nie goeie ontwerp nie. Nie saamgestel in 'n logiese manier nie.	Nie logies saamgestel nie en baie sleutel inligting nie gegee nie.
PUNTE	4	3	2	1	0
PRES-TASIE	Uitstaande prestasie	Verdienstelike prestasie	Voldoende prestasie	Gemiddelde prestasie	Nie bereik
UITLEG	Baie kreatief, aantreklik en goed gerig op die teiken groep (jeug, verskillende rasse.) Moedig almal aan om die feesvieringe by te woon.	Aantreklik, op die man af, goed gerig op die teiken mark.	Aantreklik, en op die man af, geen duidelike fokus op die teikengehoor nie.	Swak ontwerp en nie relevant tot die teiken gehoor nie.	Voldoen nie aan vereistes nie.

INHOUD: 6 PUNTE

ONTWERP: 4 PUNTE [10]

TOTAAL AFDELING B: 57

AFDELING C FISIESE ONTWIKKELING EN BEWEGING**VRAAG 10**

10.1 B (1)	10.7.1 Sterk ✓ (1)	10.9 Jy sal fisies sterk wees. ✓ Jy sal ontslae raak van oortollige liggaamsvet. ✓ Goeie spier tonus laat jou goed voel. ✓ Jy ontwikkel sterk beendere. ✓ Jou aptyt sal verbeter. ✓ Die kanse om beserings te kry word verminder. ✓ (Merk enige TWEE feite) (2)
10.2 B (1)	10.7.2 Gesond ✓ (1)	
10.3 C (1)	10.7.3 Gemaklik ✓ (1)	
10.4 C (1)	10.7.4 Respek ✓ (1)	
10.5 D (1)	10.8.1 Hart ✓ (1)	
10.6 C (1)	10.8.2 Liggaam ✓ (1)	

10.10 10.10.1 Ouderdom verneukery ✓/Wedstrydknoeiery ✓ (2)

10.10.2 Jong spelers speel teen ouer spelers en dit kan ernstige beserings tot gevolg hê vir die jonger spelers. ✓✓
Jong spelers het nie die geleentheid om gekies te word vir toernooie nie. (Enige 1) (2)

10.10.3 In wedstrydknoeiery word die spelers betaal om 'n spesifieke wedstryd te verloor. Dit kan ook gebeur dat 'n klub eienaar die skeidsregter omkoop met geld. ✓✓ (2)

[20]

TOTAAL AFDELING C: 20

GROOTTOTAAL: 100